

Helpt kunstgrasvelden afgekeurd volgens KNVB-gebruiksnorm

Veldonderhoud belangrijkste reden voor afkeuring

Een afgekeurd kunstgrasveld – het is de nachtmerrie van iedere voetbalvereniging. Toch komen zulke afkeuringen in de praktijk regelmatig voor. De KNVB riep onder meer daarom de gebruiksnorm in het leven, die vorig jaar in werking trad. Heeft die maatregel geholpen of stijgt het aantal afgekeurde velden juist? Vakblad Fieldmanager vroeg het aan de drie erkende keuringsinstituten op de Nederlandse markt.

Auteur: Nino Stuivenberg

De gebruiksnorm is sinds 2018 officieel van kracht in Nederland. Clubs moeten een kunstgrasveld dat na 1 juli 2010 aangelegd is acht jaar nadien verplicht laten keuren. Velden uit 2010 moeten voor 1 juli 2018 gekeurd worden, velden uit 2011 voor 1 juli 2019, enzovoort. Afgelopen zomer werden deze keuringen dus voor de eerste keer uitgevoerd. Verenigingen moeten bij de KNVB zelf aantonen dat hun kunstgrasveld voldoet aan de normering. Voldoet het veld niet, dan krijgt het een afkeuring van een erkend instituut en mag het niet meer gespeeld worden. Kiwa ISA Sport, SGS INTRON Certificatie en Sports Labs zijn verantwoordelijk voor deze keuringen. Met hen kijken we naar de huidige stand van zaken op de kunstgrasmarkt.

Merendeel niet meteen goedgekeurd

De keuringsinstituten hebben de balans opgemaakt na het eerste jaar onder de gebruiksnorm. Op basis van het eerste jaar ziet Kiwa ISA Sport nog geen trend in de keuringsresultaten. Maar wat wel opviel: 'Het merendeel van de velden die in 2010 gebouwd zijn, werd niet meteen goedgekeurd', aldus Henk Mink van Kiwa ISA Sport.

'De aspecten die niet voldeden, variëren van kleine tot grote onvolkomenheden: kleine onvolkomenheden zoals een losliggende naad, grote onvolkomenheden zoals een schokabsorberend vermogen en balstuit die niet aan de gestelde norm voldeden.' Natuurlijk is een eerste afkeuring niet definitief; na wat herstelwerk voldoen de velden vaak alsnog aan de normering.

De oorzaak van de afkeuringen ligt volgens Mink onder andere bij het onderhoud van de kunstgrasvelden. 'Het is belangrijk om het onderhoud uit te voeren zoals dat door de leverancier is voorgeschreven', benadrukt hij. 'Daarnaast is wekelijks en dagelijks onderhoud van belang. Daarmee doel ik op het op tijd terugbrengen van infill in de gespeelde gebieden en bij de penaltystippen. Ook het los houden van de infill is belangrijk voor de sporttechnische eigenschappen.' Gebeurt dat niet, dan gaat de kwaliteit van de mat hard achteruit. Vooral plekken die intensief gespeeld worden, zoals het doelgebied, zijn kwetsbaar. 'De doelgebieden zijn het meest intensief betreden deel van het veld. Omdat de vezels in de doelgebieden slijten,

6 min. leestijd

KUNSTGRASONDERHOUD

‘Wij adviseren regelmatig om trainings-activiteiten over het gehele veld te spreiden’

Henk Mink

Kiwa ISA Sport

Arnhem

ontzien. Dat is wenselijk voor de levensduur van de top laag en de uniformiteit van het veld, aldus Mink. Hij benadrukt wel dat de levensduur van elk veld door verschillende factoren beïnvloed wordt. ‘De levensduur van een veld is sterk afhankelijk van kwaliteit, klimatologische omstandigheden, speelintensiteit en onderhoud. Daarom moet je er bij elk veld op letten wat noodzakelijk is om de levensduur te garanderen. Een veld in een bosrijke omgeving heeft ander onderhoud nodig dan een veld in de vrije ruimte. Ook een intensief betreden veld, bijvoorbeeld door schoolsport of een wijkfunctie, heeft ander onderhoud nodig.’

Appels met peren vergelijken

Ook SGS INTRON Certificatie stelt dat het nog te vroeg is om conclusies te trekken over trendvorming. Het keuringsinstituut ziet nog geen echte toe- of afname in het aantal goedgekeurde velden. ‘Op basis van de resultaten van de verplichte periodieke keuring van voetbalvelden volgens de gebruiksnorm, kunnen we nog niet spreken over verbetering of verslechtering. De keuringen vinden pas sinds vorig jaar plaats’, aldus Jacco

van der Zalm van SGS INTRON Certificatie. Bij SGS werd het afgelopen jaar ongeveer de helft van de reeds gekeurde velden goedgekeurd bij de eerste periodieke keuring. ‘Er zijn aanzienlijk minder velden die al vóór 2018 zijn gekeurd, omdat hiervoor toen nog geen directe verplichting gold’, legt Van der Zalm uit. ‘Daar zijn ook velden bij die op dynamische fundaties zijn aangelegd, met een dikkere zandinfill-laag en relatief weinig dynamische infill. Als je dit type velden vergelijkt met de huidige velden, waarvoor de periodieke keuring wel verplicht is, kun je wel zeggen dat er sprake is van (sporttechnische) verbetering. Daardoor is het percentage goedgekeurde velden groter, maar in feite is dit appels met peren vergelijken.’

Ruitvorm

Van der Zalm kan op een simpele manier uitleggen hoe slijtage bij kunstgrasvelden optreedt. ‘Je kunt als het ware een ruitvorm over het veld leggen, waarbinnen de belasting groter is’, legt hij uit. ‘De grootste belasting is in de doelgebieden, gevolgd door een strook over de lengte van het veld en de delen van het veld waar pupilendoelen opgesteld staan. De sporttechnische eigenschappen zijn afhankelijk van de plaats in het veld, binnen of buiten deze ruitvorm.’ De doelgebieden staan vaak bovenaan de prioriteitenlijst bij afkeuring. Maar er komen ook andere factoren naar voren bij keuringen, aldus SGS. We sommen ze op in het kader bij dit artikel.

Als SGS advies geeft, wordt per veld bekeken welk onderhoud nodig is. ‘Want dat is helemaal afhankelijk van de mate en wijze van gebruik,’

neemt ook de hoogte van de infill af. Het gevolg daarvan is dat de sporttechnische eigenschappen van het veld minder worden. De vezels gaan plat liggen, waardoor er infill op de vezels komt te liggen. Dat is niet wenselijk in verband met gladheid.’

Doelgebieden vormen dus de achilleshiel van een kunstgrasveld. Voor verenigingen die een afgekeurd doelgebied willen voorkomen, heeft Kiwa ISA Sport een advies: de trainingen reorganiseren. ‘Wij adviseren regelmatig om trainingsactiviteiten over het gehele veld te spreiden en hierbij de vaste (pupillen)doelmonden te

De meest voorkomende afwijkingen bij kunstgrasvelden volgens SGS:

- te lage schokabsorptie, vooral in de doelgebieden;
- te hoge balstuit, vooral in de doelgebieden;
- te grote balrolafstand;
- verzakte (delen van de) verharding rondom de uitlopen;
- belijning niet strak (zogenaamde ‘slingers’ in de belijning);
- onkruid en/of mosgroei in de randen van het kunstgras;
- veiligheidstechnische aspecten, waardoor blessurerisico wordt vergroot (reclamerails, reclameborden of dug-outwanden gebroken e.d.);
- overmatige zandvulling bij de penaltystippen.

Hoe zit het bij nieuwbouw?

Ook nieuwe kunstgrasvelden worden aan een keuring onderworpen, en ook die komen niet altijd door de keuring. 'Het komt regelmatig voor dat een nieuw aangelegd veld afgekeurd wordt. De velden moeten namelijk gekeurd worden als ze nog te vers zijn', aldus Yannick Peij van Sports Labs. 'Het rubber zit er nog maar net in en er is nog niet op gespeeld. Daardoor is het veld te zacht. Clubs en gemeentes kunnen beter twee tot vier weken wachten met de keuring. Op die manier wordt er een beter beeld gevormd van het veld.'

'Het valt ons op dat de randzaken vaak vergeten worden, ook bij goede velden'

 Yannick Peij
 Sports Labs
 Zeist

vertelt Van der Zalm. 'Je wilt het veld zo effectief mogelijk gebruiken bij trainingen, maar bijvoorbeeld ook voor schoolsport. Op basis daarvan moet een onderhoudsprogramma opgesteld worden. Hierbij is het belangrijk dat de aanwezige, en vooral ook de dynamische infill tot en met de randen van het kunstgrasveld goed los wordt gehouden.'

Uiteenlopende kwaliteit

Natuurlijk lopen veel voetbalclubs tegen problemen aan met kunstgrasvelden, maar het is belangrijk om ze niet allemaal over één kam te scheren. Er zijn genoeg clubs die hun zaken wel goed voor elkaar hebben. Volgens Yannick Peij van Sports Labs loopt de kwaliteit van kunstgrasvelden enorm uiteen. 'Voor oudere velden die volgens de gebruiksnorm gekeurd worden, zijn de resultaten zeer verschillend. Het is duidelijk te zien waar goed, slecht en geen onderhoud is uitgevoerd. Bij sommige velden staan wij echt te kijken van de goede resultaten. Mits goed onderhouden, kan een veld dus zeker lang meegaan.'

Een goed kunstgrasveld betekent overigens geen garantie op goedkeuring. Ook aspecten naast het veld tellen immers mee voor de keuring, en daarbij gaat het nog weleens mis. 'Het valt ons op dat de randzaken vaak vergeten worden, ook bij goede velden. Hekwerk en reclameborden zijn bijvoorbeeld kapot, doelen en dug-outs staan scheef of te laag, zijn gebroken of de netten zijn kapot. Hier mag best wat meer aandacht aan gegeven worden.' Op de velden zelf signaleert Peij de doelgebieden en een tekort aan infill als probleemfactoren. 'Hierdoor kunnen de resultaten op één veld heel erg uiteenlopen. Door de jaren heen wordt er meestal niet meer gekeurd en vergeet men extra infill toe te voegen. Dit is nodig om het veld zacht genoeg te houden, maar ook om de vezel te beschermen en recht te houden.'

Om wat aan die tekortkomingen te doen, pleit hij voor onderwijs of cursussen. 'Fieldmanagers moeten de juiste opleiding krijgen. Borstelen alleen is niet voldoende', aldus Peij. 'De infillhoogte, vrije vezel en hardheid van het veld

moeten goed bijgehouden worden. Als dit goed gemonitord wordt, zal de vezel ook langer meegaan. Een kleine test om de twee jaar zou voldoende moeten zijn om aan te geven waar het fout loopt. Zo kunnen de velden veel langer mee en wordt er veel geld bespaard.'

Er is werk aan de winkel voor voetbalclubs, zoveel is duidelijk. Bij de afgekeurde velden is beter onderhoud of in ieder geval bijsturing nodig. Ook clubs die de eerste keuring doorstaan hebben, kunnen niet op hun lauweren rusten. De goedkeuring volgens de KNVB-gebruiksnorm geldt immers maar voor twee jaar; daarna vindt een nieuwe keuring van het kunstgrasveld plaats.

Be social

Scan of ga naar:

www.fieldmanager.nl/article/29312/helft-kunstgrasvelden-afgekeurd-volgens-knvb-gebruiksnorm

'We kunnen nog niet spreken van verbetering of verslechtering; de keuring is pas sinds vorig jaar verplicht'

 Jacco van der Zalm SGS INTRON Certificatie Culemborg

